

كاتيک روانينوان پەرەگەندە دەبى

خويندنه وەھيەك بۆ دنياى ياريزان و دەسەلات

بەشى دووهم و كۆتايى

شېروان خدر

() ()

!!!!!!!!!!!!

!!!!

1

كاتيک نووسەر و رۆشنيىرى كورد له ناو گەمەكان بچووك دەبنەو، ئىدى دەبن بە جۆره نووسەريكى دەروون شكاوى ئەوتۆ كە نازانن چۆن خۇيان بۆ كۆبکەنەو، دواجاريش گوتارەكان دەبن بە گوتارى پارانەو نووانەو. رۆشنيىر وەك ياريزان كە ھەرەشەى دەسەلات بەسەريدا زال دەيىت، ئەم ويناىە لەلای خوينەرى كورد بەرھەم دەھيىن، كە ئەويش ويناى تەسليم بوون بە قەدەرى كۆلتووور دەسەلاتە، كە مخابن لە نامەكەى ريبوار سيوھيلىدا بۆ پاريزگارى ھەولير شتيكى تازە نيبە لە ناو رۆشنيىرى كورديدا، بەلكو ئەو نامەيەى ئەم لە شيوھى نووسراودا ديارە، بچووكبوونەوھى رۆشنيىر رۆژانە لە ناو دەزگا بە ناو مەدەنيەكانى كوردى، بگرە لە رۆژنامەو گۆقارو راگەياندنە كورديەكە ھەميشە ناكۆكى و دووانەيى پيوە ديارە .

ويناى بچووكبوونەوھى رۆشنيىرى كوردى لە زەينى خۇيدا لەبەرامبەر رووداوەكان ھۆكارگەليكى زۆرى ھەيە، ئەگەر وردبوونەوھيان لەسەر بكرىت، يەكەم ھۆكار: لە دواى راپەرينەوھە كە رۆشنيىر لە بەرھەلستكارىيەو، كەوتە ناو ويزەى پاراستنى دەستكەوتەكانى خوى، ئەم دەستكەوتانەش برىتين لەو ئىمتيازە جۆربەجۆرانەى كە ديارو ئاشكران، لە بەرامبەر ئەوھدا بوونە ئىمزاكەرو خاوەن دەسەلات، يان بوون بە سيىھى دەسەلات. ھۆكارى دووهم: بينئەزموونى رۆشنيىرى كوردە، لەبەرامبەر ئەو دياردەگەلانەى كە رووبەرپرووى مرؤقى كوردى دەيىتەوھە. ھۆكارى سيىھەم: ئەو مەملەتە توندو تيزھى ناوچەگەريتى و گەرەكچيتى و شارچيتيەيە، كە وا دەكات رۆشنيىرى كوردى بينتە كورپى ئەم كۆلانە، بەرگرى لە كورپى كۆلانى خوى يان ھاوشارى خوى.... ھتد بكات، لەمەوھ بەرتەسكبوونەوھى ئاگايى رۆشنيىرى كوردى بەرھەست دەكرىت.

ھۆكاری چوارەم: رۆشنىبىرى كورد مشەخۆرى دەسەلاتە، جا ئەو دەسەلاتە حزبى بىت، يان
عەشىرەتى، يان حكومى. ئەمەش لە كۆتادا دەبىت بە خەساندى رۆشنىبىرى كوردى .

لەم سەرچاوە و ھۆكارانەى رۆشنىبىردا كاتىك دەسەلات وەك يارىزانىكى كارا ئەم بەكارىنى،
ئەوا خۆى لە خۆيدا ئەو مەرجانەى دەسەلات بەسەر يارىزاندا دەسەپىندىت، ئەمەش ھۆيەكە بۆ
لەبەرچاوبوونى بچووكبوونەوھى رۆشنىبىر، چونكە كاتىك مرؤف بەو مەو مەرجانە لە
دەروونىيەوھ تىكشكىندرا، ئىدى لەبەرامبەر ئاوينەى ژيانى كوردىدا وەك كورتەبالا خۆى
دەبىنىتەوھ. رۆشنىبىر ئەم رۆژەى لەبىرە كە دەسەلاتى كوردى، لەبارەى رۆژنامەنووسى كوردىيەوھ،
چۆن بە دەنگىكى نىرانەوھ ئەوھى خستە بەرگوى رۆشنىبىرى كوردى، كە ئازادى سنووردارەو
ھەندى ھىلى سوور ھەيە، ئەمانە بئەن! بمانەوى و نەماوى كاتىك ئەمە دەكەويتە بەرگوى مرؤفى
دەروون تىكشكىندراو مەرج بەسەر ناسەپا، ناسنامە رۆشنىبىرىيەكە لەدەست دەدات و بچووك
دەبىتەوھ. لىرەوھە من پرسیار لە خودى ئەوانە دەكەم، كە ئەمرۆ وەك پارىزەرى ئازادى دەنگيان
لىوھەلساوەو ئىمزا دەكەن، ئەو كاتانە بۆ لە بەرامبەر ئەو رايەى دەسەلات ھىچ دەنگىكيان
نەكرد، من ھۆيەكە بۆ خوينەر جىدىلم ئەو وەلامى بىدەنگى رۆشنىبىر بداتەوھ .

لىرەوھە پرسیار لە رۆشنىبىرى كورد دەكەم، بۆچى نووسىنگەل و رەخنەى كوردى لەسەر ئەمە
ناوەستىتەوھ، ھۆكارو لاوازی رۆشنىبىرى كوردى لىكۆلىنىەوھى لەسەر ناكرىت؟ بۆچى ھەمىشە
رۆشنىبىرى كوردى لەبەرامبەر مەيلەكانى بۆ دەسەلات، دۆناى دۆنى ھەيە؟ كاتىك رۆشنىبىر ئاوا لە
گوتارى زانستىيانەوھ بەكەويتە گوتارىكى پارانەوھەو نوزانەوھ، كە رىك لە شاعىرانى خەلىج
دەچىت لە پىاھەلدان و لىخۆشبوون و...ھتد، رۆشنىبىرى كوردى چ پرسیارىكى بۆ بەرھەمەپىنانى
نەوھى نوپى كوردى ھەلگرتووە؟

"روانىنوان" كە ئەو يارىزانە بچووكانەى ناو گۆرەپانى كوردى دەبىنىت، وىل و سەرگەردان
ھەلگۆرماوھ بە ديار كۆرى پىاوماقولان ھەتا لە گوناھەكانى خۆش بىت !
"روانىنوان" لە دەست چەچە بچكۆلانەى كۆرەكانى سەددام و نەرىت و پىرۆزى و
دەسەلاتدارانى كوردى، رايكرد بە ناو كىوان و لە تاراوگەدا دەنگى لە ناو بەفرو زىيانى تاراوگەدا
چلوورەى بەست، ئەمرۆ رۆشنىبىر، بە يادى كۆرۆ جەژنى لە دايكبوونەكانيان لىخۆشبوون بۆ
روانىنوانى كوردى دەردەكەن و، داواى قاوھ خوارنەوھ لەگەل ھاوشانانى خۆى دەكات !

-ھەپى نىو دەى .. روانىنوان ... لە پەرەگەندە بوونت ...ھەپى نىو دەى !

دنيای رۆشنير بريتييه لهو بره خهلاتهى كه له برى بلاوكردنهوهى بابتهتيك وهريدهگريته، بۆيه رۆشنير بۆ دهسته مۆكردنى ئهوه خهلاته، خۆى له خۆيدا دهبيته سانسۆر لهسهرخۆى، بۆئهوهى بابتهكهى بكهويته بازارهوه لهم پيناوهش به خوانى سهر ميژى شهوانى رابگات! ئهگهر ههموو شهويك رۆشنير نامادهگى لهسهر ئهم ميژه بهردهوامى ههبيته، ئهوه خۆى له خۆيدا كۆميديايه، چونكه مروف چۆن دهتوانيت بپرژيته سهر ئاگايى و ئهزموونى كوردى، چۆن دهتوانيت دهستبهردارى ئهوه مهيله بيت كه ههموو ئيوارهيهك وهك نهريتي ليهاتووه، ئيمه ليرهدا كهوتووينهته ناو ههلهيهكى يهكجار كۆميديايهوه، ئهويش ئهوهيه: كه شاعيريك، يان نووسهريك به چهندان كتييهيهكهوه كه ماوهيهك خستوويهتى بهر ديدى خوينهزان، ئيدى ئيمتيازاتى پشت ميژو كهلهكۆمهى خۆليگيركردن له مهرام دهست پيدهكات، من وهك ئهزموونى خۆم دوور له پۆست وهگرنتى رۆشنيريهوه، ئهوهم بهدى كرد، كه ههموو نووسهزان و ياوهرانى ميژى شهوانم دهبينى كه چۆن دابهشبوونه بهسهر لاپهروه پۆستى لاپهري رۆژنامهكان و گوڤارهكانهوه، كه چۆن و چ ئهقلىك ئهوه بر دهكات، كه ئهوه ورده رۆشنيرانه دهبن به ههلسهنگاندنى دهق و تيكستى كوردى! له برى ئهوهش ئهوه دهروونه نهخۆشه رهنگه بينه هۆى له ناو بردنى چهندان مهيلي جوانى نووسين!

ليرهدا ئهوه دهپرسم له رۆشنيرى كوردى، ئاخۆ بهوه ههموو ئيمتيازاته بيناوهپۆكهوه، چۆن مهيلي نووسينى ئاگايى كوردى، له پانتايى شهقامى كورديدا رهنگانهوه دروست دهكات!

له ناو دنيای رۆشنيرى كورديدا، ياريزانى كارامهى گهرك و شارو حزب بهسهر ههر دوو ههريمى كوردستاندا پهرش و بلاوبۆتهوه، له ههمووى سهختتر، دروستكردنى خودى ئهوه دهزگايانهى كه له ههر كام بهر دهيانگريته بۆ تيروانين، ئهوا نهخۆشيهكانى نژبوون و، بهكهمزانيى يهكتر، داننهان بهيهكتره ههتا بيتوانايى گفتوگويهكى ههكهزايى! رهنگه له ههر بهريكدا چهندين دهزگا بهدى دهكهيت، وهك رومان، ئاراس، گولان، سهردهم، گهلاويژ... هتد، بۆيه گهر يهكيك له و دهزگايانه كه كۆريكى رۆشنيرى يان چالاكييهك بكن، كهچى رۆشنيرانى دهزگايهكهى تر، نژايهتى دهكن و بايكۆتى دهكن. له كاتيكا سهرتاپاي ئهوه دهزگا و بهريوهبهرهكانى، يهك سهرچاوهى ئابوورى و رۆشنيران له پشتهويه، كه بۆ ههمووان ئاشكرايه! ئهم ههرايهو گهرهلاوژيه چى بهرههمدينى، ئاخۆ بهرههمى گهرهلاوژه، بهرههمهينانهوهى گهرهلاوژه نييه! ئاخۆ ئهوه خۆى له خۆيدا بيتوانايى و بينهزموونى رۆشنيرى كوردى نييه!؟

لەوێوە پرسیار لە رۆشنییری دەکەم، ئایا خودی ئەو گەرەلاوژەیه، ئاستی بەرھەمەننانی دژبوونی ئەم دەزگا لەگەڵ ئەو دەزگا، یان ئەو کەسایەتی رۆشنییر لەگەڵ دژی بەرامبەر دژیوی رۆشنییری بەرھەمناھێنی؟

ئەزموونەکانی کوردی ھێندە زەق و ئاشکران، کە رەنگە لە خویندەنەوێ نووسینەکەمدا نووسەرانی و رۆشنییرانی دابەشبووی نەخۆشییە کوردییە نائاگایەکە، باشتەر ھەست بەو قەیرانە کوردییە بکەن، لەبری ئەوێ تۆ داوای ئازادی لە دەسلالات بکەیت، دەبیت خۆت لەو نائاگاییە رزگار کردبیت، نەوێک بلیی دەی دەی ئەگەر منیش وا ناکەم ئەوێ یەکیکی تر پۆستەکەم داگیر دەکات! ئیدی ئیمزا کۆکردنەوێ ئەو 13 سوار چاکە کام قەیرانی ئەمڕۆی کوردی لە ئاست رووداوێکانی ئەمڕۆی ناو ھەریمی کوردستان و عێراقدا دەگۆریت! خۆ شتگەلێکی گرنگتر لەو باس و خواسانە لە ئارادایە، یان وەک کابرای کۆمیدی سەرۆکاری ئەوان سیاسەت و تەداخول نییە بە دنیای کوردی !

لە کۆتاییدا ئەوێ دەبیژم ئەگەر رییوار و ئەو 13 سوار چاکە کوردییە پێیان وایە نابیت ئەنجومەنی پارێزگا یان دەزگایەکی تر دەسلالات پێ لە مافەکانی ئەوان بنین، دەبێ ئەوانیش ئەوێ لە بیر نەکەن، ئەو کاتانە دەچنە لای ئەو کەسە ئیمتیازدارانەوێ کە ھیچ سەرۆکاریان لەگەڵ دنیای رۆشنییر و ئازادی نییە، بەلکو وەک بزێوی ژیان و مشەخۆری پۆستیکی گەرەوی داگیرکردووە، ئیوێش چاوەرپێی رەحمەتی ئیمتیازیکی لێدەکەن !

ئیدی منیش رییوار گیان لەگەڵ ئەوێم بە نووسین و بە کردووە دژی ئەوێبووم کە دەسلالاتیک جا ئەو دەسلالاتە ھەرکییەک بووێت ھەرەشەیی ژیان و کیریایو کەرامەتی ئازادیت لێیکات، بەرگری لە بوونی تۆ و زەریابی کۆرت بکەم، ئەو کاتە بەرگری لەپێناو ھزرو رەوشە ئاگاییە کوردییەکە، بەلام مخابن تۆ وەک پیاویکی عەشیرەتی و خاوەن دیوێخان ناوێتی قاوێخوارنەوێیان دەکەیت !

ئەگەر لەبەر خاتری زەریابی کۆرپێشتەوێ ئیمەت بووریوێ، ئەوێ سوپاست دەکەین، سەدام حوسین و موبارەک و پیاوانی تری کوردیش لەبەر خاتری خزم و دیوێخان و ئەملو ئیملا ئەوێندە ھەر دەکەن !

روانینوان قاوێ ناخواتەوێ .. بەلکو وەک ھزرمەندیک بیئەزموونی و نائاگایی رۆشنییری کوردی تووشی شوک کردووە!

-دەلالۆ .. دەلالۆ.. بخەوێ .. ئەسپەکەت قورگی دیشی .. ناھیلینئ !

رۆژنامه‌ی رێگای کوردستان، ژماره (656) رۆژی چوارشهمه، سالی (60) 2005 . "به‌یاننامه‌ی 13 نووسه‌ری کورد .
هاولاتی، هه‌ردوو ژماره‌ی 239 و 240 سالی 2005 ، هه‌ردوو به‌شی نامه‌که‌ی رێبوار سیوه‌یلی.